
KEN

2023-2027

RAPORT

JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Szkoła Doktorska Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UŁ

Uniwersytet Łódzki

Nazwa i siedziba szkoły doktorskiej

Szkoła Doktorska Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UŁ

Okres ewaluacji

1.10.2019–10.09.2025

Nazwa podmiotu prowadzącego szkołę doktorską

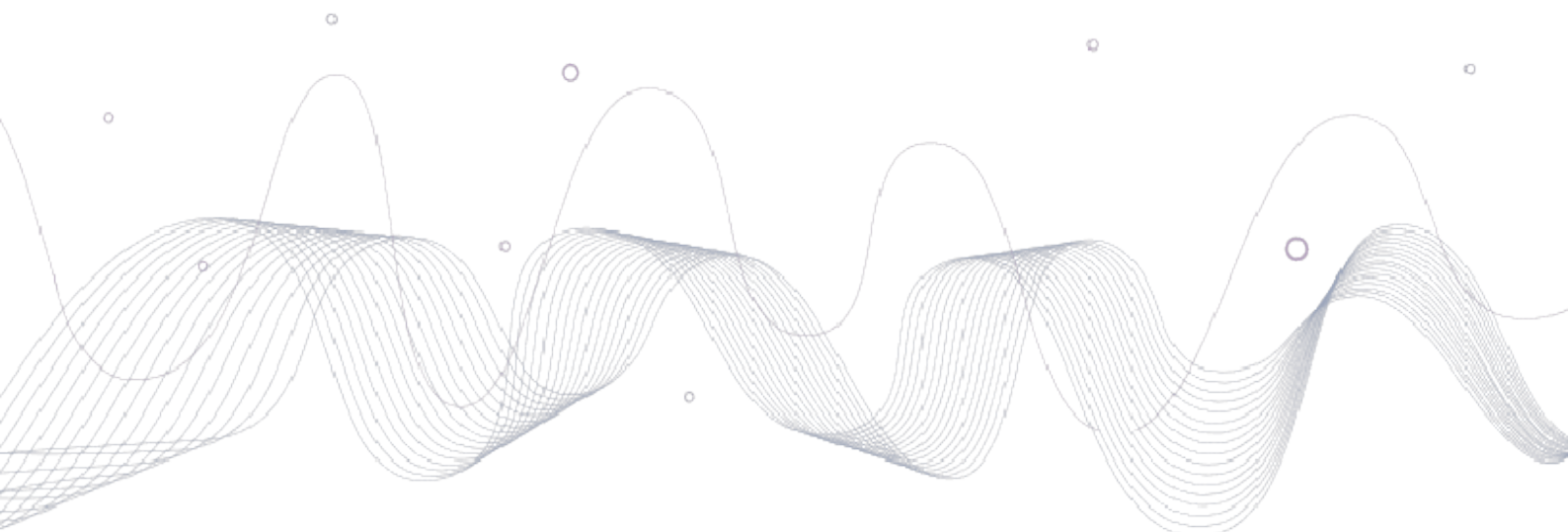
Uniwersytet Łódzki

Podmioty współprowadzące szkołę doktorską (gdy jest prowadzona wspólnie)

-

Data sporządzenia raportu

3.12.2025

Skład zespołu oceniającego:

Przewodniczący:

Jacek Jeziński

Sekretarz:

Maciej Molas

Członkowie:

Rafał Czajkowski

Artur Ciesielski

Kamil Kucharski

SPIS TREŚCI

I. Ogólne informacje o szkole doktorskiej	5
II. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	6
III. Współpraca podmiotu z samorządem doktorantów	8
IV. Informacje dotyczące szkoły doktorskiej, do których odnoszą się kryteria ustawowe	10
V. Opinia końcowa i rekomendacje	24
VI. Ocena i uzasadnienie	26

I. OGÓLNE INFORMACJE O SZKOLE DOKTORSKIEJ

Nazwa szkoły	Szkoła Doktorska Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UŁ
Data utworzenia	2019
Data rozpoczęcia kształcenia w szkole doktorskiej	1.10.2019
Podmiot współpracujący przy prowadzeniu kształcenia (nie chodzi o podmioty współtworzące szkołę doktorską)	-
Dziedzina/dziedziny nauki lub sztuki, w której prowadzone jest kształcenie	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych (od: 01-01-2018)
Dyscyplina/dyscypliny naukowe lub artystyczne, w których prowadzone jest kształcenie	informatyka (od: 01-01-2018) matematyka (od: 01-01-2018) nauki biologiczne (od: 01-01-2018) nauki chemiczne (od: 01-01-2018) nauki fizyczne (od: 01-01-2018) nauki o Ziemi i środowisku (od: 01-01-2018)
Nazwa/zakres programu kształcenia	Program kształcenia Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UŁ Program Kształcenia Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Łódzkiego Program kształcenia SD Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UŁ
Liczba osób prowadzących zajęcia	160
Liczba doktorantów odbywających kształcenie w szkole doktorskiej (według stanu na dzień 3.12.2025)	128
Liczba promotorów sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 3.12.2025)	93
Liczba promotorów pomocniczych sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 3.12.2025)	60

II. INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ewaluacja Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi została przeprowadzona z inicjatywy Komisji Ewaluacji Nauki w ramach określonego harmonogramu prac. Raport z ewaluacji opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Szkołę Doktorską raportem samooceny, analizą danych pochodzących z serwisu internetowego Szkoły Doktorskiej i Uczelni, dokumentacją uzupełniającą złożoną na prośbę Zespołu Oceniającego oraz w wyniku przeprowadzonej wizytacji. Wizytacja odbyła się 29 stycznia 2026 roku. Udział w niej wzięli wszyscy członkowie Zespołu Oceniającego. Harmonogram wizytacji został ustalony z władzami Szkoły Doktorskiej ze stosownym wyprzedzeniem.

Wizytacja przebiegała według poniższego programu:

9.00–10.00 Spotkanie z Dyrektorem Szkoły Doktorskiej i Rektorem nadzorującym Szkołę Doktorską

10.00–12.00 Spotkanie z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie i kształcenie w Szkole Doktorskiej w poszczególnych dyscyplinach oraz Radą Szkoły Doktorskiej

12.00–13.00 Analiza dokumentacji dotyczącej Szkoły Doktorskiej, w tym regulaminu Szkoły Doktorskiej, zasad rekrutacji, programów kształcenia oraz aktów prawnych regulujących jej funkcjonowanie; ocena jakości kształcenia

15.00–16.00 Spotkanie z prowadzącymi zajęcia w Szkole Doktorskiej, opiekunami naukowymi oraz przedstawicielami Rad Naukowych Dyscyplin reprezentowanych w Szkole Doktorskiej

16.00–16.40 Spotkanie z doktorantami i Radą Samorządu Doktorantów

16.40–17.00 Spotkanie podsumowujące Zespołu oceniającego

17.00 Spotkanie końcowe z Dyrektorem Szkoły Doktorskiej oraz administracją Szkoły Doktorskiej. Przedstawienie przebiegu dalszych etapów postępowania oceniającego.

Władze i obsługa administracyjna Szkoły Doktorskiej pozostawały do dyspozycji Zespołu Oceniającego przez cały okres trwania wizytacji. Zaplanowane spotkania odbywały się w pomieszczeniu o charakterze konferencyjnym. Wnioskowana dokumentacja została bardzo dokładnie przygotowana i udostępniona w tym samym pomieszczeniu, co znacznie ułatwiało pracę komisji podczas poszczególnych spotkań. Administracja Szkoły Doktorskiej na bieżąco udostępniała również dokumentację oraz odpowiednie zestawienia na wniosek komisji w trakcie trwania spotkań. Należy podkreślić wysoki poziom organizacji oraz jakość przygotowanej i dostarczonej dokumentacji, która znacząco wykraczała poza ogólnie przyjęte normy. W spotkaniach wzięła udział reprezentatywna grupa promotorów, doktorantów realizujących kształcenie w Szkole Doktorskiej, przedstawiciele Rady Szkoły i Rad Naukowych Dyscyplin, opiekunów naukowych, a także przedstawiciele samorządu doktoranckiego oraz pracowników biura Szkoły Doktorskiej.

Przed zakończeniem wizytacji Zespół Oceniający dokonał oceny stopnia spełnienia kryteriów i sformułował wstępne konkluzje, o których poinformował Dyrektora Szkoły Doktorskiej podczas

spotkania podsumowującego. Władze Szkoły Doktorskiej, władze Uczelni oraz władze Centrum Szkół Doktorskich stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego powołanego do ewaluacji Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Łódzkiego.

III. WSPÓŁPRACA PODMIOTU Z SAMORZĄDEM DOKTORANTÓW

Współpraca Szkoły Doktorskiej z Samorządem Doktoranckim ma charakter zinstytucjonalizowany, systemowy i wielowymiarowy. Opiera się na jasno określonych podstawach prawnych, Statucie Uczelni oraz regulaminach wewnętrznych, a jej praktyczna realizacja wykracza poza ustawowe minimum. Doktoranci posiadają realną reprezentację w kluczowych organach kolegialnych, w szczególności w Radzie Szkoły Doktorskiej, co zapewnia im wpływ na strategiczne decyzje dotyczące programu kształcenia, zasad rekrutacji, a także opiniowania kandydatur na promotorów. Mechanizmy te należy ocenić jako w pełni realizujące zasadę podmiotowości doktorantów w zarządzaniu szkołą.

Na szczególne podkreślenie zasługują rozwiązania zwiększające transparentność procesów rekrutacyjnych i ewaluacyjnych. Udział przedstawicieli samorządu, w charakterze obserwatorów w komisjach rekrutacyjnych oraz, na wniosek doktoranta, w komisjach oceny śródkresowej, wzmacnia zaufanie do bezstronności procedur i stanowi przykład dobrych praktyk w zakresie zapewniania jakości kształcenia.

Współpraca ma również wymiar finansowy i organizacyjny. Samorząd dysponuje wyodrębnionym budżetem na działalność statutową oraz środki na wsparcie aktywności naukowej doktorantów, w tym udziału w konferencjach. Zasady dystrybucji środków wypracowywane są w modelu partnerskim, w drodze dialogu i konsensusu, co świadczy o rzeczywistym wpływie doktorantów na kształt polityki finansowej w obszarach ich dotyczących.

Relacje pomiędzy Dyrekcją Szkoły, administracją a przedstawicielami samorządu cechuje regularność kontaktów, otwartość i wzajemny szacunek. Spotkania konsultacyjne, bieżąca wymiana informacji oraz wspólne rozwiązywanie problemów tworzą klimat współdziałania i współodpowiedzialności za rozwój Szkoły. Dodatkowo samorząd aktywnie uczestniczy w kształtowaniu kultury akademickiej, współtworzył m.in. kodeks dobrych praktyk we współpracy promotora i doktoranta oraz procedury rozwiązywania sporów. Odnotowane przypadki konfliktowe były rozwiązywane z wykorzystaniem przyjętych mechanizmów, co potwierdza ich skuteczność.

Doktoranci mają nieograniczony i szybki dostęp do opieki psychologicznej oraz prawnej organizowanej przez Uczelnię. Dokumentacja dotycząca wytycznych w zakresie rozwiązywania sytuacji spornych i konfliktowych została przygotowana starannie i w sposób bezstronny. Komisja sugeruje jednak poprawę komunikacji w zakresie dostępnych metod mediacyjnych, w szczególności poprzez bardziej szczegółowe informowanie o kompetencjach Rzecznika Praw Doktorantów Uniwersytetu Łódzkiego, Rzecznika Praw Akademickich oraz Rzeczników Dyscyplinarnych ds. Doktorantów.

Jedynym zidentyfikowanym wyzwaniem są fluktuacje personalne wynikające z kadencyjności organów samorządu, wymagające stałego wsparcia wdrożeniowego i organizacyjnego. Zjawisko to ma jednak charakter naturalny i nie wpływa negatywnie na ogólną ocenę współpracy.

Podsumowując, współpraca Szkoły Doktorskiej z samorządem doktorantów funkcjonuje na wysokim poziomie dojrzałości organizacyjnej. Ma charakter aktywnego współdziałania, zapewnia doktorantom realne narzędzia wpływu na procesy decyzyjne, jakość kształcenia oraz warunki rozwoju naukowego, a także sprzyja budowaniu partnerskich relacji opartych na transparentności i zaufaniu. Kryterium współpracy z samorządem należy zatem uznać za spełnione w stopniu wysokim.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKOŁY DOKTORSKIEJ, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ KRYTERIA USTAWOWE

- **Adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz ich realizacja:**
Program kształcenia obowiązujący od roku akademickiego 2024/2025 został opracowany w sposób systemowy, zgodny z przepisami prawa oraz standardami właściwymi dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Jego struktura jest przejrzysta i oparta na wyraźnym rozróżnieniu między ogólnym planem kształcenia a szczegółowymi harmonogramami dla poszczególnych dyscyplin. Dla każdej dziedziny przygotowano odrębny program, uwzględniający jej specyfikę metodologiczną, narzędziową, prawną i etyczną, przy jednoczesnym zachowaniu wspólnej oferty przedmiotów o charakterze ogólnym i kompetencyjnym. Takie rozwiązanie sprzyja zarówno specjalizacji, jak i interdyscyplinarności.

Konstrukcja programu ma charakter modułowy i obejmuje zarówno zajęcia specjalistyczne, jak i rozwijające kompetencje uniwersalne (np. warsztat badawczy, kompetencje dydaktyczne czy projektowe). Matryca efektów uczenia się została opracowana w sposób precyzyjny, efekty są jednoznacznie przypisane do modułów i przedmiotów, a metody ich weryfikacji zostały jasno określone. Zapewnia to spójność pomiędzy zakładanymi efektami a realizowanymi treściami kształcenia oraz umożliwia skuteczną kontrolę osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi 8 PRK.

Szczególnie pozytywnie należy ocenić powiązanie programu z Indywidualnymi Planami Badawczymi (IPB). Konstrukcja IPB wymaga od doktorantów bezpośredniego odniesienia planowanych działań badawczych do konkretnych efektów uczenia się, co gwarantuje integralność ścieżki badawczej z celami programu. IPB obejmują harmonogram przygotowania rozprawy doktorskiej, zadania badawcze, działania projektowe, aktywności publikacyjne i upowszechniające, a także elementy współpracy z promotorem. System seminariów, ocen okresowych oraz raportów zapewnia skuteczny monitoring postępów doktorantów.

Istotnym elementem programu jest umiędzynarodowienie badań, traktowane jako komponent jakościowy, promowana jest mobilność akademicka, udział w konferencjach międzynarodowych oraz współpraca z zagranicznymi ośrodkami. Wzmacnia to zarówno rozwój naukowy doktorantów, jak i widoczność wyników badań. Interdyscyplinarność realizowana jest poprzez wspólne zajęcia, seminaria oraz rozwiązania organizacyjne sprzyjające współpracy między dyscyplinami.

Szkoła wykazuje również dojrzałość w zakresie zarządzania jakością kształcenia. Program podlega systematycznym modyfikacjom pro jakościowym, czego przykładem jest dostosowanie wymiaru praktyk dydaktycznych do realnego obciążenia doktorantów. Mechanizmy regulaminowe umożliwiają bieżącą weryfikację kompletności, aktualności i prawidłowego przypisania efektów uczenia się do dyscyplin oraz ich zgodności z poziomem 8 PRK.

Podsumowując, program kształcenia oraz system IPB w Szkole Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UŁ są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, spójne wewnętrznie i zgodne z obowiązującymi standardami. Przyjęte rozwiązania zapewniają kompleksowy rozwój kompetencji badawczych, dydaktycznych i społecznych doktorantów, skuteczny monitoring postępów oraz ciągłe doskonalenie jakości kształcenia. Kryterium adekwatności programu należy zatem uznać za spełnione w stopniu wysokim.

- **Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK:**
System weryfikacji efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej ma charakter kompleksowy, wieloetapowy i zgodny z wymogami kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Opiera się na powiązaniu ogólnego programu kształcenia z Indywidualnym Planem Badawczym (IPB), co zapewnia zarówno realizację efektów ogólnych, jak i indywidualnie projektowanej ścieżki badawczej doktoranta. Efekty uczenia się oraz metody ich weryfikacji zostały jednoznacznie określone w Regulaminie Szkoły Doktorskiej, programie kształcenia oraz sylabusach przedmiotów dostępnych w systemie USOS.

Weryfikacja efektów odbywa się na kilku komplementarnych poziomach. W odniesieniu do zajęć dydaktycznych stosowane są różnorodne metody oceny, egzaminy, projekty, prezentacje, zaliczenia praktyk dydaktycznych, przypisane do konkretnych efektów uczenia się w sylabusach. Zapewnia to przejrzystość i jednoznaczność kryteriów oceny. Osiąganie efektów w zakresie kompetencji badawczych monitorowane jest poprzez realizację IPB, coroczne sprawozdania z postępów, Arkusz Oceny Doktoranta, seminaria oraz opinię promotora. Kluczowym momentem weryfikacyjnym jest ocena śródkresowa przeprowadzana przez komisję, która pozwala na kompleksową ocenę stopnia realizacji planu badawczego i przygotowania do dalszego etapu pracy doktorskiej.

System obejmuje również ocenę kompetencji dydaktycznych i społecznych. Umiejętności prowadzenia zajęć są weryfikowane poprzez hospitacje, dokumentowane protokołami, natomiast rozwój kompetencji społecznych i organizacyjnych potwierdzany jest m.in. poprzez aktywność naukową, udział w projektach, mobilność międzynarodową oraz działania popularyzujące naukę. Ostateczne potwierdzenie osiągnięcia pełnych kwalifikacji na poziomie 8 PRK następuje wraz z nadaniem stopnia doktora.

Istotnym elementem systemu jest jego transparentność oraz mechanizmy doskonalące. Ankietyzacja zajęć, udział komisji ds. szkół doktorskich oraz bieżący nadzór nad procesem kształcenia umożliwiają monitorowanie skuteczności przyjętych rozwiązań i wprowadzanie usprawnień. Rola promotora jako osoby opiniującej postępy oraz współodpowiedzialnej za realizację IPB wzmacnia indywidualny charakter procesu kształcenia.

Podsumowując, sposób weryfikacji efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej jest spójny, wielowymiarowy i adekwatny do poziomu 8 PRK. Obejmuje on zarówno ocenę wiedzy, umiejętności badawczych i dydaktycznych, jak i kompetencji społecznych, zapewniając rzetelność, przejrzystość oraz skuteczny monitoring postępów doktorantów. Przyjęte rozwiązania tworzą dojrzały i efektywny system potwierdzania osiągnięć doktorantów, odpowiadający standardom kształcenia na najwyższym poziomie akademickim.

- **Kwalifikacje nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej:**

Dobór kadry dydaktycznej i promotorskiej jest spójny ze Strategią Uniwersytetu Łódzkiego oraz zasadami wynikającymi z wdrożenia standardów Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych, potwierdzonych wyróżnieniem HR Excellence in Research. System zatrudniania i angażowania kadry ma charakter transparentny i opiera się na jasno określonych kryteriach merytorycznych.

Kadra prowadząca zajęcia oraz sprawująca opiekę promotorską posiada dorobek naukowy odpowiadający specyfice reprezentowanych dyscyplin, potwierdzony aktywnością publikacyjną, projektową oraz, w wielu przypadkach, wysokimi wskaźnikami bibliometrycznymi. Zapewnia to doktorantom wsparcie merytoryczne na poziomie krajowym i międzynarodowym oraz stwarza warunki do realizacji ambitnych Indywidualnych Planów Badawczych. Istotnym kryterium doboru kadry jest aktualność dorobku (zwłaszcza z ostatnich pięciu lat), doświadczenie badawcze lub praktyczne oraz zgodność kompetencji z zakresem prowadzonych zajęć.

Szkoła Doktorska przykłada również dużą wagę do rozwoju kompetencji dydaktycznych i promotorskich kadry. Prowadzone są szkolenia dotyczące roli promotora, rozwijania kompetencji interdyscyplinarnych, zarządzania procesem badawczym, analizy ryzyka, etyki badań oraz wspierania doktorantów w rozwoju samodzielności naukowej. Działania te wpisują się w system motywacyjny i projakościowy model zarządzania zasobami ludzkimi.

Istotnym elementem systemu jest wielopoziomowa weryfikacja jakości pracy kadry. Obejmuje ona ankietyzację zajęć w systemie USOS, ocenę programu i funkcjonowania szkoły dokonywaną przez doktorantów, ewaluację zajęć prowadzonych przez osoby spoza uczelni oraz hospitacje praktyk dydaktycznych. Szczególne znaczenie ma ocena opieki promotorskiej prowadzona w ramach komisji ds. oceny śródkresowej, która pozwala na analizę jakości wsparcia naukowego, organizacyjnego i metodycznego udzielanego doktorantowi. Tak skonstruowany system nadzoru umożliwia bieżące monitorowanie jakości pracy kadry oraz podejmowanie działań korygujących w przypadku zidentyfikowanych potrzeb.

Podsumowując, kwalifikacje oraz sposób doboru i monitorowania kadry dydaktycznej i promotorskiej w Szkole Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UŁ są w pełni adekwatne do realizowanego programu kształcenia oraz wymagań stawianych doktorantom. Przyjęte rozwiązania organizacyjne i projakościowe zapewniają wysoki poziom wsparcia merytorycznego oraz stabilny system nadzoru nad jakością pracy nauczycieli akademickich.

- **Jakość procesu rekrutacji:**

Proces rekrutacji realizowany jest w sposób jawny, transparentny i zgodny z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zasady naboru są corocznie zatwierdzane przez Senat Uniwersytetu Łódzkiego oraz publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej uczelni, w języku polskim i angielskim, z zachowaniem ustawowych terminów. Dokumentacja obejmuje szczegółowy opis etapów, harmonogram, limity miejsc oraz kryteria oceny. Elektroniczna rejestracja kandydatów w systemie IRK zapewnia przejrzystość i archiwizację przebiegu postępowania.

Rekrutacja ma charakter konkursowy i dwuetapowy, a jej fundamentem jest merytoryczna ocena potencjału badawczego kandydatów. System punktowy został zaprojektowany pro jakościowo, wprowadzono progi minimalne (50% punktów ogółem oraz w kluczowych kryteriach), które muszą zostać spełnione niezależnie od liczby dostępnych miejsc, co gwarantuje utrzymanie wysokiego poziomu przyjmowanych doktorantów. Istotną zmianą było zwiększenie wagi rozmowy kwalifikacyjnej, która pozwala zweryfikować wiedzę, kompetencje metodologiczne oraz dojrzałość koncepcji badawczej. Ważnym elementem selekcji jest także ocena konspektu rozprawy doktorskiej; planowane wprowadzenie szczegółowych kryteriów punktowych zamiast oceny opisowej należy ocenić jako krok w stronę dalszej obiektywizacji procesu.

Pozytywnie należy ocenić udział w komisjach rekrutacyjnych przedstawicieli doktorantów oraz, w przypadku miejsc finansowanych z grantów, kierowników projektów, a także możliwość zapraszania ekspertów zewnętrznych. Rozwiązania te wzmacniają bezstronność ocen i ograniczają ryzyko stronniczości. Kandydaci mają możliwość odbycia rozmowy online, co zwiększa dostępność procesu dla osób spoza regionu i z zagranicy.

Szkoła zapewnia również dostępność procedury dla osób z niepełnosprawnościami, oferując, we współpracy z wyspecjalizowaną jednostką uczelni, indywidualne dostosowania formy rekrutacji. Proces podlega systematycznej analizie, a jego kolejne edycje są modyfikowane w odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby (m.in. elektroniczna dokumentacja, zmiany wag punktowych, doprecyzowanie kryteriów).

Jednocześnie wskazano obszar wymagający dalszych działań, umiędzynarodowienie rekrutacji. Pomimo dostępności informacji w języku angielskim i otwartości konkursu, liczba oraz różnorodność narodowościowa kandydatów zagranicznych pozostają ograniczone. Wymogi formalne (np. tłumaczenia przysięgłe dokumentów) oraz konieczność wczesnego kontaktu z promotorem mogą stanowić barierę administracyjną, co wymaga dalszej analizy i ewentualnych usprawnień.

Całościowo proces rekrutacji cechuje wysoki stopień formalizacji, przejrzystości i orientacji na jakość, a przyjęte mechanizmy selekcyjne sprzyjają wyłanianiu kandydatów o największym potencjale badawczym przy zachowaniu standardów równościowych i etycznych.

- **Jakość opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej:** Wdrożone w Szkole Doktorskiej rozwiązania w zakresie organizacji i jakości opieki naukowej pozwalają na jednoznacznie pozytywną ocenę systemu wsparcia doktorantów. Regulamin Szkoły Doktorskiej w sposób przejrzysty i kompleksowy określa zasady wyznaczania oraz zmiany promotora, a także kryteria kwalifikacyjne stawiane kandydatom do pełnienia tej funkcji.

Dobór promotora odbywa się już na etapie rekrutacji, z uwzględnieniem dopasowania kompetencji badawczych do tematyki planowanej rozprawy doktorskiej. Proces ten obejmuje inicjatywę doktoranta, rekomendację komisji rekrutacyjnej oraz opiniowanie przez Radę SD, co zapewnia wielostopniową weryfikację kandydatur. Kryteria oceny kompetencji promotora są jasno zdefiniowane i obejmują m.in. dorobek naukowy z ostatnich pięciu lat, co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe, efektywność w opiece nad doktorantami oraz wyniki działalności badawczej. Wprowadzono również ograniczenia liczby doktorantów przypadających na jednego promotora (co do zasady maksymalnie czterech w przypadku promotora głównego i dwóch w przypadku promotora pomocniczego), co sprzyja utrzymaniu wysokiej jakości relacji mistrz–uczeń.

System zakłada regularną i wieloaspektową ewaluację pracy promotorów. Ocena prowadzona jest zarówno przez Dyrektora i Radę SD, na podstawie corocznych ankiet doktorantów, dokumentacji przebiegu kształcenia oraz rozmów z promotorami, jak i przez komisję ewaluacyjną w trakcie oceny śródkresowej. Procedura ta obejmuje analizę jakości wsparcia merytorycznego i metodycznego, zaangażowania promotora w realizację Indywidualnego Planu Badawczego oraz postępów doktoranta. Wyniki ewaluacji są dokumentowane i wykorzystywane do doskonalenia jakości opieki naukowej. Wysoki poziom satysfakcji doktorantów (85% pozytywnych ocen w ankiecie) oraz pełna pozytywna ocena komisji ewaluacyjnych potwierdzają skuteczność przyjętych rozwiązań.

Szkoła Doktorska zapewnia również sformalizowane ramy współpracy, w tym kodeks dobrych praktyk oraz procedury rozwiązywania konfliktów, co przekłada się na stabilność procesu kształcenia (jedynie cztery przypadki zmiany promotora w analizowanym okresie). Dodatkowo promotorzy są zachęceni do podnoszenia kompetencji poprzez udział w szkoleniach z zakresu mentoringu i współpracy promotor–doktorant. Wsparcie dla realizacji badań zapewniane jest także poprzez system grantów wewnętrznych, umożliwiających skuteczną realizację Indywidualnych Planów Badawczych.

Stopień włączenia wybitnych specjalistów spoza uczelni w proces wsparcia doktorantów oceniany jest jako wystarczający, realizowany m.in. poprzez wykłady gościnne, seminaria badawcze oraz zajęcia fakultatywne. Jednocześnie rekomenduje się rozwinięcie dodatkowych, nieformalnych form interakcji z zaproszonymi ekspertami, które mogłyby sprzyjać nawiązywaniu bezpośrednich kontaktów naukowych. Wskazaniem kierunkiem dalszego doskonalenia systemu jest także zwiększenie udziału zagranicznych specjalistów w sprawowaniu opieki promotorskiej.

Całokształt przyjętych rozwiązań świadczy o rzetelnym, systemowym i konsekwentnie realizowanym podejściu do zapewnienia wysokich standardów opieki naukowej oraz efektywnego wsparcia doktorantów.

- **Rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej:**

Zespół oceniający stwierdza, że przyjęte w Szkole Doktorskiej procedury oraz praktyka w zakresie przeprowadzania oceny śródkresowej spełniają wymogi ustawowe oraz cechują się wysokim poziomem transparentności i dbałością o jakość naukową.

Zasady oceny śródkresowej zostały jasno określone w Regulaminie Szkoły Doktorskiej oraz doprecyzowane w uchwałach Rady Szkoły, w tym w dokumentach określających ramowe kryteria oceny. Wszystkie niezbędne informacje, wzory dokumentów oraz instrukcje są ogólnodostępne na stronie internetowej szkoły, a szczegółowe komunikaty przekazywane są doktorantom z odpowiednim wyprzedzeniem. Terminowość przeprowadzania ocen nie budzi zastrzeżeń.

Ocena śródkresowa ma charakter dwuetapowy. Obejmuje analizę dokumentacji, w tym realizacji Indywidualnego Planu Badawczego (IPB) oraz opinii promotora lub promotorów, a następnie rozmowę komisji z doktorantem połączoną z prezentacją raportu z realizacji IPB. Kluczowym elementem oceny jest stopień realizacji IPB, uzyskanie wyniku pozytywnego wymaga zrealizowania co najmniej 80% zaplanowanych zadań na pierwsze dwa lata kształcenia. Wprowadzony margines tolerancji (65–79,9%) w sytuacjach niezależnych od doktoranta świadczy o elastyczności systemu przy zachowaniu wysokich standardów jakościowych. Ocenie podlega również aktywność naukowa doktoranta (publikacje, konferencje, staże, wnioski grantowe) oraz jej znaczenie dla realizacji celów badawczych.

Komisje ewaluacyjne powoływane są indywidualnie dla każdego doktoranta przez Dyrektora Szkoły, spośród kandydatów rekomendowanych przez Radę Szkoły oraz zaopiniowanych przez właściwą komisję Uniwersytetu Łódzkiego ds. stopni naukowych w dyscyplinie odpowiadającej dyscyplinie rozprawy. W skład każdej komisji wchodzi trzy osoby posiadające co najmniej stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, w tym obligatoryjnie jedna osoba spoza podmiotu prowadzącego szkołę. Promotorzy nie mogą być członkami komisji, co zapewnia bezstronność i minimalizuje ryzyko konfliktu interesów. Dodatkowym elementem wzmacniającym transparentność jest możliwość udziału przedstawiciela samorządu doktorantów w charakterze obserwatora.

Wyniki ocen wraz z uzasadnieniem są jawne i publikowane, a doktorant ma prawo do złożenia zastrzeżeń w przypadku oceny negatywnej. W analizowanym okresie wszystkie przeprowadzone oceny zakończyły się wynikiem pozytywnym. Choć brak ocen negatywnych mógłby sugerować ograniczoną selektywność procesu, szkoła wskazuje, że doktoranci nieradzący sobie z realizacją programu są wcześniej skreślani z listy uczestników, co wpływa na strukturę wyników. Jednocześnie niski wynik punktowy, nawet przy ocenie pozytywnej, traktowany jest jako sygnał do modyfikacji planu badawczego i intensyfikacji wsparcia.

Na uwagę zasługuje powiązanie oceny śródkresowej z ewaluacją jakości opieki naukowej. Komisja analizuje także wsparcie udzielane przez promotora w zakresie planowania badań i realizacji IPB, co stanowi wartość dodaną systemu zapewniania jakości. Dodatkowo szkoła wdrożyła rozwiązania wspierające doktorantów przed formalną oceną, takie jak otwarte

seminaria umożliwiające uzyskanie informacji zwrotnej.

Rekomenduje się rozważenie działań doskonalących jakość sporządzanych opinii komisji poprzez ujednoczenie ich formatu oraz ewentualne szkolenia członków komisji w zakresie przygotowywania pogłębionych, merytorycznych uzasadnień.

W świetle przedstawionych rozwiązań należy stwierdzić, że kryterium rzetelności przeprowadzania oceny śródkresowej jest spełnione, a przyjęty system zapewnia przejrzystość, obiektywizm i wysoki poziom merytoryczny procesu ewaluacyjnego.

- **Umiejdzynarodowienie:**

Analiza działalności Szkoły Doktorskiej w obszarze umiejdzynarodowienia pozwala stwierdzić, że podmiot stworzył spójne i adekwatne ramy formalno-organizacyjne sprzyjające internacjonalizacji procesu kształcenia oraz działalności naukowej doktorantów. Strategia umiejdzynarodowienia realizowana jest w odniesieniu do kadry dydaktycznej, programu kształcenia, aktywności badawczej doktorantów oraz zakładanych efektów uczenia się, co przekłada się na wysoki poziom włączenia szkoły w międzynarodowy obieg naukowy.

Proces kształcenia prowadzony jest w języku polskim lub angielskim, a pełna dokumentacja, obejmująca regulacje, program oraz informacje dotyczące rekrutacji, dostępna jest również w wersji anglojęzycznej. Zajęcia w języku angielskim prowadzone są zarówno przez zagranicznych naukowców zatrudnionych w uczelni, profesorów wizytujących, jak i przez kadrę posiadającą bogate doświadczenie w międzynarodowej współpracy badawczej. Wsparciem dla umiejdzynarodowienia są także wizyty profesorów zagranicznych realizowane w ramach programów takich jak NAWA STER oraz udział ekspertów prowadzących zajęcia zdalne. Doktoranci mają możliwość korzystania z kursów i inicjatyw oferowanych w ramach międzynarodowych sieci akademickich, co dodatkowo poszerza ich kompetencje i kontakty naukowe.

Program kształcenia zakłada obowiązek co najmniej dwukrotnej prezentacji wyników badań w języku obcym podczas konferencji naukowej. Elementy umiejdzynarodowienia są również uwzględniane w Indywidualnych Planach Badawczych, obejmując m.in. zagraniczne staże naukowe, publikacje w języku angielskim oraz udział w konferencjach o zasięgu międzynarodowym. Efektywność tych działań potwierdzają m.in. realizowane doktoraty w formule co-tutelle, znaczący odsetek publikacji powstałych we współpracy międzynarodowej (w tym artykuły w czasopismach z listy JCR) oraz rozprawy doktorskie przygotowane w języku angielskim. Istotnym wsparciem dla mobilności doktorantów są programy finansujące wyjazdy zagraniczne, w tym inicjatywy NAWA, Erasmus oraz projekty realizowane w ramach IDUB, co przełożyło się na liczne wyjazdy stażowe i konferencyjne.

Pozytywnie należy ocenić także system rekrutacji, który umożliwia prowadzenie naboru w języku angielskim i w trybie zdalnym oraz promuje kandydatów z doświadczeniem międzynarodowym. Uczelnia zapewnia ponadto wsparcie administracyjne, językowe i adaptacyjne dla osób z zagranicy, co sprzyja ich integracji ze środowiskiem akademickim.

Jednocześnie należy wskazać obszary wymagające dalszego rozwoju. Pomimo istniejących mechanizmów wsparcia skuteczność działań promocyjnych ukierunkowanych na przyciąganie kandydatów z zagranicy pozostaje umiarkowana. Liczba oraz różnorodność narodowościowa doktorantów zagranicznych nie są w pełni satysfakcjonujące. Rekomenduje się zatem zintensyfikowanie działań promocyjnych na arenie międzynarodowej oraz dalsze zwiększanie udziału zagranicznych specjalistów w sprawowaniu opieki promotorskiej. Ponadto Komisja zaleca wprowadzenie jasnych i przejrzystych zasad wypełniania pensum dydaktycznego przez doktorantów nieposługujących się językiem polskim. W szczególności, w porozumieniu z

partycypującymi wydziałami, powinien zostać opracowany szczegółowy katalog dostępnych aktywności dydaktycznych spełniających wymogi ustawowe, a jednocześnie możliwych do realizacji przez obcokrajowców.

Podsumowując, stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia i działalności naukowej należy ocenić wysoko. Szkoła stworzyła solidne podstawy instytucjonalne i programowe dla funkcjonowania w międzynarodowym środowisku akademickim, przy czym dalsze wzmocnienie działań promocyjnych i kadrowych może przyczynić się do pełniejszego wykorzystania potencjału w tym obszarze.

- **Skuteczność kształcenia doktorantów:**

Analiza skuteczności kształcenia w Szkole Doktorskiej pozwala na wysoką ocenę efektywności realizowanego modelu kształcenia oraz poziomu osiągnięć doktorantów. Dane dotyczące pierwszych dwóch naborów wskazują na wysoki wskaźnik ukończenia kształcenia i uzyskania stopnia doktora. W pierwszym naborze 11 z 13 osób, które zakończyły kształcenie zgodnie z harmonogramem, obroniło rozprawę doktorską (84,6%), natomiast w drugim naborze stopień doktora uzyskało 5 z 6 osób kończących kształcenie (83,3%). Przypadki skreśleń dotyczyły osób, które nie złożyły rozprawy doktorskiej, co potwierdza funkcjonowanie racjonalnych mechanizmów weryfikacji postępów.

Warto podkreślić, że część doktorantów korzystała z możliwości przedłużenia terminu złożenia rozprawy, najczęściej z przyczyn losowych lub zdrowotnych, co świadczy o elastyczności systemu przy zachowaniu wymagań jakościowych. Jednocześnie analiza przebiegu kształcenia wskazuje, że osoby nieradzące sobie z realizacją programu są weryfikowane na wcześniejszych etapach, zazwyczaj przed oceną śródkresową.

Poziom merytoryczny osiągnięć doktorantów należy ocenić wysoko. Doktoranci wykazują znaczącą aktywność publikacyjną oraz skuteczność w aplikowaniu o środki grantowe, co świadczy o efektywnej realizacji Indywidualnych Planów Badawczych oraz jakości opieki naukowej.

Szkoła wdrożyła systemowe narzędzia oceny jakości kształcenia, obejmujące ankietyzację zajęć (w systemie USOS), coroczne badania funkcjonowania szkoły oraz inicjatywy ewaluacyjne samorządu doktorantów. Wyniki tych badań są analizowane przez Radę Szkoły, samorząd doktorantów oraz właściwe komisje, a na ich podstawie podejmowane są działania doskonalące, m.in. w zakresie oferty zajęć specjalistycznych. Najwyżej oceniane elementy procesu kształcenia to jakość opieki promotorskiej, organizacja zajęć oraz dostępność infrastruktury badawczej. Jednocześnie szkoła identyfikuje wyzwanie w postaci relatywnie niskiego poziomu zaangażowania doktorantów w procesy ankietyzacyjne.

Pozytywnie należy ocenić sytuację absolwentów na rynku pracy. Wśród osób z pierwszego naboru, które uzyskały stopień doktora, ponad 60% podjęło zatrudnienie w szkolnictwie wyższym. Dane z systemu ELA wskazują, że absolwenci szkoły osiągają wyniki powyżej średniej ogólnopolskiej w zakresie stabilności zatrudnienia, dostępności pracy oraz poziomu wynagrodzeń.

Obszarem wymagającym dalszego rozwoju jest systemowe i długofalowe monitorowanie karier zawodowych absolwentów oraz osób, które uzyskały stopień doktora. Wdrożenie nowych regulacji umożliwiających śledzenie ścieżek zawodowych od 2026 roku należy ocenić jako krok w dobrym kierunku.

Podsumowując, kryterium skuteczności kształcenia należy uznać za spełnione. Szkoła Doktorska zapewnia wysoki poziom realizacji celów kształcenia, efektywną weryfikację postępów doktorantów oraz dobre perspektywy zawodowe absolwentów, przy jednoczesnym rozpoznaniu obszarów wymagających dalszego doskonalenia.

V. OPINIA KOŃCOWA I REKOMENDACJE

Przeprowadzona, kompleksowa analiza dokumentacji oraz rozwiązań organizacyjnych i programowych pozwala na sformułowanie bardzo wysokiej oceny funkcjonowania Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Łódzkiego. Przyjęty model kształcenia charakteryzuje się spójnością systemową, zgodnością z obowiązującymi przepisami prawa oraz standardami kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, a także konsekwentnie wdrażanym podejściem projakościowym. Funkcjonujące mechanizmy zarządzania, nadzoru i ewaluacji procesów kształcenia świadczą o dojrzałości organizacyjnej jednostki, wysokim poziomie transparentności procedur oraz stabilnym i efektywnym systemie zapewniania jakości.

Mocne strony

Do najważniejszych atutów szkoły należy:

- Realne włączenie samorządu doktorantów w zarządzanie szkołą, co wzmacnia podmiotowość doktorantów i kulturę dialogu.
- Spójny i modułowy program kształcenia, silnie powiązany z Indywidualnymi Planami Badawczymi, zapewniający integralność ścieżki badawczej i skuteczny monitoring postępów.
- Wieloetapowy system weryfikacji efektów uczenia się, obejmujący ocenę kompetencji badawczych, dydaktycznych i społecznych, ze szczególnym znaczeniem oceny śródkresowej.
- Wysoki poziom opieki naukowej, oparty na jasno określonych kryteriach doboru promotorów, limitach liczby doktorantów oraz systemowej ewaluacji jakości wsparcia promotorskiego.
- Transparentny, konkursowy proces rekrutacji, z progami jakościowymi i wielostopniową oceną potencjału badawczego kandydatów.
- Rozwinięte mechanizmy umiędzynarodowienia, obejmujące mobilność, publikacje w obiegu międzynarodowym, zajęcia w języku angielskim oraz współpracę z ośrodkami zagranicznymi.
- Wysoka skuteczność kształcenia, potwierdzona dobrymi wskaźnikami ukończenia szkoły, aktywnością publikacyjną doktorantów oraz korzystną sytuacją absolwentów na rynku pracy.

Całość funkcjonowania szkoły wskazuje na silnie ugruntowaną kulturę jakości, opartą na regularnej ewaluacji, analizie danych oraz gotowości do wprowadzania modyfikacji projakościowych.

Słabsze strony i obszary rozwojowe

Zidentyfikowane słabsze strony nie mają charakteru systemowego, lecz rozwojowy i doskonalący. Obejmują one przede wszystkim:

- Ograniczony poziom umiędzynarodowienia rekrutacji, w szczególności niewystarczającą liczbę i różnorodność narodowościową kandydatów zagranicznych, co wskazuje na potrzebę wzmocnienia działań promocyjnych oraz dalszego upraszczania procedur administracyjnych.
- Potrzebę dalszej standaryzacji dokumentacji ewaluacyjnej, zwłaszcza w zakresie uzasadnień ocen śródkresowych oraz dokumentowania osiągnięcia niektórych efektów uczenia

się.

- Relatywnie niski poziom zaangażowania doktorantów w procesy ankietyzacyjne, co może ograniczać pełnię informacji zwrotnej wykorzystywanej w doskonaleniu jakości kształcenia.
- Naturalną rotacyjność władz samorządu doktorantów, wymagającą systematycznego wsparcia organizacyjnego dla zachowania ciągłości doświadczenia i kompetencji.

Konkluzja

Uwzględniając skalę i charakter mocnych stron oraz fakt, że zidentyfikowane słabości mają charakter rozwojowy i nie podważają stabilności systemu, należy stwierdzić, że Szkoła Doktorska Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Łódzkiego spełnia analizowane kryteria na poziomie wysokim lub bardzo wysokim.

Model kształcenia zapewnia rzetelność oceny, skuteczne wsparcie doktorantów, wysoką jakość opieki naukowej oraz realne perspektywy rozwoju kariery akademickiej i pozaakademickiej. Szkoła funkcjonuje jako dojrzała organizacyjnie jednostka akademicka, posiadająca solidne podstawy do dalszego rozwoju i umacniania swojej pozycji w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym.

VI. OCENA I UZASADNIENIE

Ocena końcowa:

pozytywna

Uzasadnienie:

Po zakończeniu czynności w sprawie ewaluacji jakości kształcenia, Zespół oceniający rekomenduje ocenę pozytywną Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Łódzkiego. Realizowany proces kształcenia umożliwia doktorantom osiągnięcie założonych efektów uczenia się adekwatnych do poziomu 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Wysoki poziom kwalifikacji kadry, dostęp do infrastruktury badawczej, umiędzynarodowienie programu kształcenia i badań przekładają się na wysoką jakość i skuteczność procesu kształcenia. W związku z powyższym Zespół oceniający rekomenduje przeprowadzenie kolejnej ewaluacji za 6 lat, zgodnie z art. 259, pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

System Ewaluacji Szkół Doktorskich jest finansowany
ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

KEN

2023-2027

Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

OŚRODEK
PRZETWARZANIA
INFORMACJI
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY